

Wat te doen bij een vermoeden van een misstand?

Misstanden kunnen in iedere organisatie voorkomen. Het is belangrijk dat we goed met misstanden omgaan. Zodat we ervan leren en verbeteren. In de 'Regeling bij een vermoeden van een misstand TNO' lees je wat je kunt doen bij het (vermoeden van) een misstand. Deze infographic vat de regeling samen.

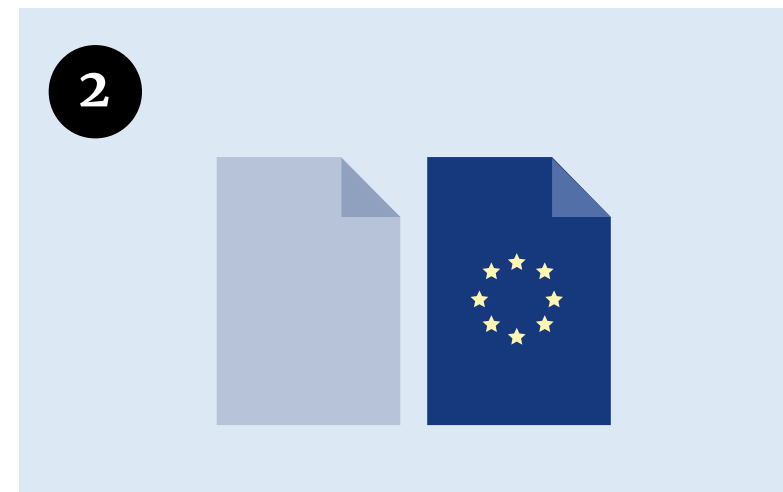

1 Is er sprake van een misstand?

De regeling is bedoeld voor misstanden met mogelijk maatschappelijke gevolgen. Bijvoorbeeld:

- Een overtreding van wet of regelgeving.
- Een mogelijk gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid van personen of het milieu.
- Een overtreding van de TNO code.
- Een schending van wetenschappelijke integriteitsnormen.

Twijfel je of er mogelijk sprake is van een misstand? Bespreek dit (evt. via een vertrouwenspersoon) met het Meldpunt Integriteit.

2 Gaat het om Europese regels?

Als het gaat om een overtreding van Nederlandse wetgeving, geldt alleen de Regeling bij een vermoeden van een misstand TNO. Als Europese wet- en regelgeving in het geding is, is ook het Addendum bij de Regeling van toepassing. In dat addendum zijn een aantal zaken, waaronder extra beschermingsmaatregelen, aanvullend geregeld.

Het Meldpunt Integriteit zal samen met jou vaststellen of de Europese wet- en regelgeving mogelijk in het geding is.

 [Klik hier om te bekijken welke Europese wet- en regelgeving mogelijk in het geding kan zijn.](#)

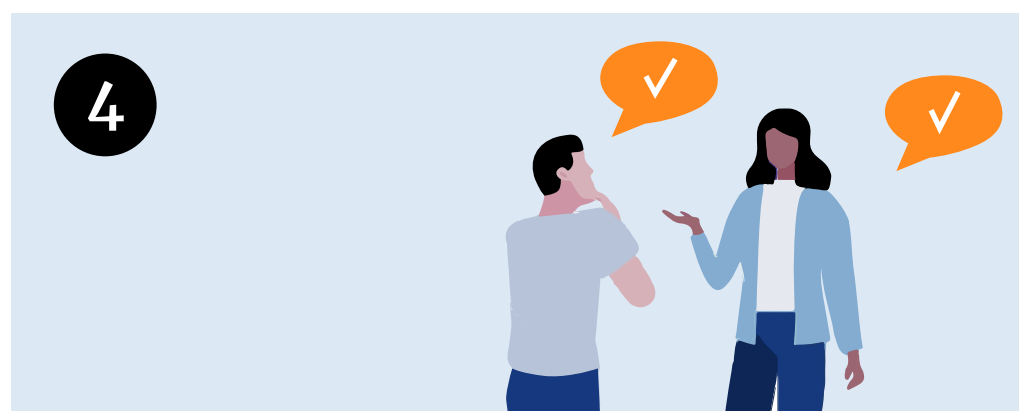

3 We beschermen je positie

Je bent beschermd tegen benadeling

- Wij doen ons best om benadeling te voorkomen. Zo zal je niet ontslagen worden vanwege een melding.
- Je kunt altijd naar een vertrouwenspersoon. Kijk op het Integriteitplatform voor een overzicht van de vertrouwenspersonen.

 Gaat het om een schending van Europese regels? Dan worden ook personen in jouw omgeving beschermd tegen benadeling. Je mag daarnaast anoniem blijven.

4 Bespreek de situatie

Er zijn een aantal dingen die je zelf kunt doen:

- Bespreek de situatie met de betrokken persoon, als dat passend is. Dit kan met behulp van je leidinggevende.
- Bespreek de situatie met je leidinggevende.
- Benader een vertrouwenspersoon.

Als een gesprek niet tot een goede oplossing leidt, of als je geen vertrouwen hebt in de voorgestelde oplossing, kan je een interne melding doen.

5 Interne melding

Je kunt een interne melding doen

Dit kan schriftelijk bij je leidinggevende of het Meldpunt Integriteit. Als je melding gaat over de raad van bestuur, kun je ook naar de Raad van Toezicht. Dit kan via een vertrouwenspersoon ook anoniem. De vertrouwenspersoon kan je helpen met de melding. Je ontvangt binnen 3 werkdagen een ontvangstbevestiging en binnen 5 werkdagen een (voorlopig) standpunt van TNO.

 Gaat het om een schending van Europese regels? Dan mag je de melding ook mondeling doen.

Onderzoek

Als dat nodig is, doen wij onderzoek. We ronden dit onderzoek binnen 8 tot 12 weken af, tenzij de zaak erg complex is. Na afronding ontvang je binnen 10 werkdagen een besluit.

Beroep

Als je het niet eens bent met het standpunt of de uitkomsten van het onderzoek, kun je in beroep gaan bij de Raad van Bestuur. Daarna kun je eventueel in beroep gaan bij de Raad van Toezicht.

6 Externe melding

Je kunt een externe melding doen

Als je het niet eens bent met het standpunt van de Raad van Toezicht, of als het te lang duurt, kun je de melding voorleggen aan een externe instantie, zoals het Huis voor klokkenluiders.

 Gaat het om een schending van Europese regels? Dan kun je direct een externe melding doen. Het wordt wel gewaardeerd als je eerst intern meldt.

Openbaarmaking

Als het gaat om een schending van Europese regels, kun je de misstand openbaar maken. Maar alleen als je een melding hebt gedaan en er geen doeltreffende maatregelen zijn getroffen. Of als je redelijke gronden hebt om aan te nemen dat:

- de inbreuk een gevaar kan zijn voor het algemeen belang; of
- er een risico bestaat op benadeling bij melding aan een externe instantie; of
- als de externe instantie de inbreuk waarschijnlijk niet doeltreffend kan verhelpen vanwege bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld (aanwijsbare dreiging van) verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal.

Wanneer zijn Europese regels in het geding?

Als Europese wet- en regelgeving in het geding is, geldt naast de TNO Regeling ook het Addendum. Daarin zijn de bepalingen opgenomen die in dit geval aanvullend op de Regeling gelden. Hieronder vind je een overzicht van onderwerpen die Europees geregeld zijn. Als de misstand (of het vermoeden) gaat over een van deze onderwerpen, raadpleeg dan ook het Addendum.

Verkeer- en vervoersveiligheid

Er zijn verschillende Europese regels over:

- De veiligheid van trein- en vliegverkeer.
- Verkeersveiligheid, bijvoorbeeld veiligheidseisen voor infrastructuur zoals tunnels en bruggen.
- Maritieme veiligheid, bijvoorbeeld over onderzoek naar ongelukken op zee en de inspectie van schepen.
- Het transporteren van gevaarlijke goederen over de weg, zoals chemische stoffen of explosieven.

(Duurzame) energie

Er zijn onder andere Europese regels over:

- Financiële steun voor het gebruik van duurzame energie.
- Duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductie criteria voor biobrandstoffen.
- Efficiënt gebruik van duurzame energie.
- De methodes die gebruikt worden om uitstoot te meten en te rapporteren.

Dierenwelzijn

Er zijn onder andere Europese regels over:

- Het uitvoeren van dierproeven en de controle op de naleving van deze regels.
- De bescherming van zeldzame vogels.
- Op dieren overdraagbare ziektes.

Chemie & kernenergie

Er zijn onder andere Europese regels over:

- Het registreren, evalueren, autoriseren en beperken van chemische stoffen (REACH).
- Veiligheidsvoorschriften voor het werken met radioactief materiaal en het opwekken van kernenergie.

Milieu

Er zijn onder andere Europese regels over:

- Het monitoren van en rapporteren over lucht, water en geluidsvervuiling.
- Het beoordelen en managen van overstromingsrisico's.
- Het vaststellen van emissienormen voor voertuigen.
- Het beoordelen van het effect van bouwprojecten op de omgeving.
- Het ontwikkelen en gebruiken van stoffen die de ozonlaag beschadigen.
- Het ontwikkelen van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, zoals elektriciteit (laadpalen), aardgas en waterstof.
- Emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen.
- Het beperken van nadelige effecten van visserij.
- Voorkoming van verspreiding van invasieve flora.
- Afvalmanagement, zoals de im- en export van chemicaliën, het voorkomen van afval en de controle op de naleving van de regels over afvalmanagement.

Gezondheid

Er zijn verschillende Europese regels over:

- Het testen van medicijnen.
- Veiligheidsvoorschriften voor de productie en het gebruik van medische producten.
- Orgaandonatie.
- Het produceren van tabaksproducten.

Privacy

Er zijn onder andere Europese regels over:

- De naleving van de GDPR/AVG.

Financieel, Aanbestedingen & Mededinging

Er zijn onder andere Europese regels over:

- Het waarborgen van de vrije marktwerking.
- Aanbestedingsprocedures.
- Staatssteun.

Goed om te weten

Zoals je ziet, worden veel verschillende onderwerpen geregeld in Europese wetten. Als jouw (vermoeden van) een misstand gaat over wet- of regelgeving die is overtreden, is de kans dus groot dat ook Europese regels in het geding zijn. Het addendum is dan van toepassing. Toch zal dat niet voor iedere misstand het geval zijn. Er kan namelijk ook sprake zijn van een misstand zonder dat er wettelijke regels zijn geschonden, maar die wel maatschappelijke gevolgen kan hebben. Bijvoorbeeld als er een gevaar dreigt voor:

- de volksgezondheid
- de veiligheid van personen
- aantasting van het milieu
- het goed functioneren van TNO

In dat geval is alleen de Nederlandse wetgeving en de TNO regeling van toepassing. Dit geldt ook voor meldingen over (i) inadequate opvolging van klachten over onveilige cultuur/situaties van grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer, (ii) schendingen van sociale wetgeving, of (iii) vormen van misbruik van niet Europese subsidiegelden. Dit soort meldingen valt niet onder de Uniehandelingen die zijn genoemd in de richtlijn, maar zouden wel degelijk kunnen kwalificeren als een misstand waarbij de melder bescherming geniet onder het nationale recht.

Twijfel je of er sprake is van een mogelijke schending van Europese regels? Dan kun je overleggen met het Meldpunt Integriteit van TNO, eventueel anoniem via een vertrouwenspersoon.

